

مسائل مالیاتی مربوط به نقل و انتقال سهام

ماده ۴۸- سهام و سهم الشرکه کلیه شرکتهای ایرانی موضوع قانون تجارت به استثنای شرکت های تعاونی براساس ارزش اسمی سهام یا سهم الشرکه به قرار دو در هزار مشمول حق تمبر خواهد بود. کسور صد ریال هم صد ریال محسوب میشود.

تبصره : حق تمبر سهام و سهم الشرکه شرکتهای باید ظرف دو ماه از تاریخ ثبت قانونی شرکت و درمورد افزایش سرمایه و سهام اضافی از تاریخ ثبت افزایش سرمایه در اداره ثبت شرکتهای از طریق ابطال تمبر پرداخت می شود . افزایش سرمایه در مورد شرکتهای هابی که قبلاً " سرمایه خود را کاهش داده اند تا میزانی که حق تمبر آن پرداخت شده است مشمول حق تمبر مجدد نخواهد بود .

ماده ۱۱۱: شرکت هایی که با تأسیس شرکت جدید یا با حفظ شخصیت حقوقی یک شرکت , در هم ادغام یا ترکیب می شوند از لحاظ مالیاتی مشمول مقررات زیر می باشند :

الف : تأسیس شرکت جدید یا افزایش سرمایه شرکت موجود تا سقف مجموع سرمایه های ثبت شده شرکت های ادغام یا ترکیب شده از پرداخت دو در هزار حق تمبر موضوع ماده (۴۸) این قانون معاف است .

ماده ۱۴۳: شرکت هایی که سهام آنها طبق قانون مربوط از طرف هیات پذیرش برای معامله در بورس قبول می شود از سال پذیرش تا سال که از فهرست نرخها در بورس حذف نشده در صورتی که کلیه نقل و انتقالات سهام از طریق کارگزاران بورس انجام و در دفاتر مربوط ثبت می گردد معادل ۱۰ درصد مالیات آنها بخشوده می شود . ماده ۱۴۳ مکرر : حذف شد.

تبصره ۱- از هر نقل و انتقال سهام و حق تقدم سهام شرکتهای در بورس و همچنین اوراق بهاداری که در بورس معامله می شوند , مالیات مقطوعی به میزان نیم درصد ارزش فروش سهام و حق تقدم سهام وصول و از این بابت وجه دیگری به عنوان مالیات بردرآمد نقل و انتقال سهام و حق تقدم سهام مطالبه نخواهد شد . کارگزاران بورس مکلف اند مالیات مزبور را به هنگام هر انتقال از انتقال دهنده وصول و به حساب تعیین شده از طرف سازمان امور مالیاتی کشور واریز نمایند و طرف مدت ده روز از تاریخ انتقال رسید آن را به همراه فهرستی حاوی تعداد و مبلغ فروش سهام و حق تقدم سهام مورد انتقال به اداره امور مالیاتی ارسال دارند .

تبصره ۲- از هر نقل و انتقال سهام و سهم الشرکه و حق تقدم سهام و سهم الشرکه شرکا در سایر شرکتهای مالیات مقطوعی به میزان چهاردرصد ارزش اسمی آنها وصول می شود . از این بابت وجه دیگری به عنوان مالیات بردرآمد نقل و انتقال فوق مطالبه نخواهد شد . انتقال دهندگان سهام و سهم الشرکه و حق تقدم سهام مکلف اند قبل از انتقال مالیات متعلق را به حساب سازمان امور مالیاتی کشور واریز کنند . اداره ثبت یا دفاتر اسناد رسمی مکلف اند در موقع ثبت تغییرات یا تنظیم سند انتقال حسب مورد گواهی پرداخت مالیات متعلق را اخذ و ضمیمه پرونده مربوط به ثبت یا انتقال کنند .

تبصره ۳- در شرکتهایی سهام پذیرفته شده در بورس اندوخته صرف سهام مشمول مالیات مقطوع به نرخ نیم درصد خواهد بود و به این درآمد مالیات دیگری تعلق نمی گیرد. شرکتهای مکلف اند ظرف سی روز از تاریخ ثبت افزایش سرمایه آن را به حساب سازمان امور مالیاتی کشور واریز کنند.

ایسنا: رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در تشریح بند هفتم احکام پیشنهادی برنامه پنجم توسعه از فراهم کردن زمینه های لازم جهت توسعه بازار خارج از بورس، توسعه ابزارهای مالی جدید و توسعه نهادهای مالی خبر داد.

براساس این گزارش علی صالح آبادی با اشاره به اینکه در احکام پیشنهادی برنامه پنجم توسعه توجه زیادی به بحث مالیات ها شده است، گفت: «در بند هفتم این احکام آمده است: ماده ۱۴۳ قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۶۶ با الحاقات بعدی آن و تبصره یک آن اصلاح و سه تبصره به عنوان تبصره های ۴، ۵ و ۶ به شرح زیر به آن اضافه می شود:

ماده ۱۴۳ اصلاحی معادل ده درصد (۱۰درصد) از مالیات بر درآمد شرکت هایی که سهام یا کالاهای تولیدی آنها برای معامله در بورس های داخلی یا خارجی پذیرفته می شوند و پنج درصد (۵ درصد) از مالیات بر درآمد شرکت هایی که سهام آنها برای معامله در بازار خارج از بورس داخلی یا خارجی پذیرفته می شوند از سال پذیرش تا سالی که از فهرست شرکت های پذیرفته شده در این بورس ها یا بازارها حذف نشده اند با تایید سازمان بورس و اوراق بهادار بخشوده می شود. شرکت های غیردولتی که سهام آنها برای معامله در بورس های داخلی یا خارجی یا بازارهای خارج از بورس داخلی یا خارجی پذیرفته شود در صورتی که در تاریخ مجمع عمومی سالانه به تایید سازمان بورس و اوراق بهادار حداقل بیست درصد (۲۰درصد) سهام شناور آزاد داشته باشند، معادل دو برابر معافیت های فوق از بخشودگی مالیاتی برخوردار خواهند شد.»

مالیات نقل و انتقال سهام در فرابورس ۰/۵ درصد

تبصره ۱- از هر نقل و انتقال سهام و حق تقدم سهام شرکت ها اعم از ایرانی و خارجی در بورس یا بازارهای خارج از بورس کشور مالیات مقطوعی به میزان نیم درصد ارزش فروش سهام و حق تقدم سهام وصول و از این بابت وجه دیگری به عنوان مالیات بر درآمد نقل و انتقال سهام و حق تقدم سهام و مالیات و عوارض ارزش افزوده خرید و فروش مطالبه نخواهد شد. کارگزاران بورس مکلف اند مالیات مزبور را هنگام هر انتقال از انتقال دهنده وصول و به حساب تعیین شده از طرف سازمان امور مالیاتی کشور واریز کنند و ظرف مدت ۱۰ روز از تاریخ انتقال رسید آن را به همراه فهرستی حاوی تعداد و مبلغ فروش سهام و حق تقدم مورد انتقال به اداره امور مالیاتی محل ارسال دارند.

تبصره ۴- به استثنای سهام، حق تقدم و سهم الشرکه شرکت ها کلیه درآمدهای حاصل از سرمایه گذاری در سایر اوراق بهادار موضوع بند ۲۴ ماده ۱ قانون بازار اوراق بهادار مصوب ۱۳۸۴ و درآمدهای حاصل از نقل و انتقال یا صدور و ابطال این اوراق بهادار، از پرداخت مالیات بر درآمد و همچنین مالیات و عوارض ارزش افزوده معاف می باشد و از بابت نقل و انتقال و صدور و ابطال اوراق بهادار یادشده مالیاتی مطالبه نخواهد شد.

تبصره ۵- سود و کارمزد پرداختی یا تخصیصی اوراق بهادار موضوع تبصره ۴ ماده ۱۴۳ اصلاحی در این قانون به استثنای سود سهام و سهم الشرکه شرکت ها و سود گواهی های سرمایه گذاری صندوق ها، مشروط به ثبت اوراق بهادار یادشده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار جزء هزینه های قابل قبول برای تشخیص درآمد مشمول مالیات ناشر این اوراق بهادار، محسوب می شود.

تبصره ۶- در صورتی که هر شخص مقیم ایران، سهامدار یک شرکت پذیرفته شده در بورس یا بازار خارج از

بورس، سهام یا حق تقدم خود را در بورس ها یا بازارهای خارج از بورس خارج از ایران بفروشد، به شرط پیش بینی عمل متقابل در مقررات کشور خارجی از مالیات بردرآمد حاصل از نقل و انتقال در ایران معاف می شود و از این بابت مالیات دیگری دریافت نخواهد شد.

علی صاحب آبادی در تشریح این بند از احکام پیشنهادی برنامه پنجم توسعه ابراز کرد: «بررسی و مطالعه این بند که با هدف توسعه بازار خارج از بورس، توسعه ابزارهای مالی جدید و توسعه نهادهای مالی تدوین شده، در کارگروه مالیاتی آغاز شده است.»

وی ادامه داد: «در کارگروه مالیاتی، مسائل مالیاتی با هدف توسعه بازار خارج از بورس، توسعه ابزارهای مالی جدید و توسعه نهادهای مالی جدید از جمله صندوق های سرمایه گذاری مشترک، مورد بررسی قرار می گیرد، البته این موارد در لایحه یک فوریتی ارسال شده به مجلس نیز لحاظ شده است.»

سخنگوی سازمان بورس و اوراق بهادار با بیان اینکه برای رسیدن به سه هدف یادشده، مالیات نقل و انتقال سهام در بازار خارج از بورس همانند بورس اوراق بهادار محاسبه می شود، افزود: «بنابراین مالیات اخذ شده بر نقل و انتقال سهام در بازار خارج ۵/۰ درصد خواهد بود، به علاوه معافیت مالیاتی سود شرکت های حاضر در بازار خارج از بورس (OTC) پنج درصد تعیین می شود، در حالی که این میزان برای شرکت های بورسی ۱۰ درصد است. همچنین مالیات شرکت های غیردولتی که حداقل ۲۰ درصد سهام شناور آزاد داشته باشند دو برابر معافیت های فوق خواهد بود.»

وی هدف از این بند را تسهیل در اجرای اصل ۴۴ و واگذاری شرکت ها به بخش های غیردولتی و همچنین توسعه سهام شناور آزاد شرکت ها در بورس اوراق بهادار دانست و تصریح کرد: «افزایش سهام شناور آزاد به نقدشوندگی مناسب تر در بازار سرمایه و کارایی قیمت اوراق بهادار کمک بزرگی می کند.»

صالح آبادی در پاسخ به این سوال که آیا این معافیت ها در خصوص بورس کالا اعمال خواهد شد، گفت: «شرکت هایی که کالاهایشان در بورس کالا پذیرفته شده، اما سهام آنها در بورس اوراق بهادار یا بازار خارج از بورس پذیرفته نشده است نیز از معافیت های مالیاتی بندهای فوق بهره مند خواهند شد. در این صورت چنانچه شرکتی صرفاً در یک بورس پذیرفته شده باشد، می تواند از معافیت های مذکور بهره مند شود.»

بنا بر اعلام پایگاه اطلاع رسانی بازار سرمایه، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار ادامه داد: به منظور توسعه نهادهای مالی مانند صندوق های سرمایه گذاری مشترک، معافیت های مالیاتی پیش بینی شده است، زیرا صندوق سرمایه گذاری مالیات سهامی را که در بورس معامله می کند، می پردازد و با اخذ مالیات مجدد از سرمایه گذاران صندوق، مالیاتی مضاعف از سرمایه گذاران گرفته می شود.

وی تاکید کرد: «در خصوص ابزارهای مالی همانند صکوک نیز همانند اوراق مشارکت عمل خواهد شد.»